

**OBRAZOVNI PROJEKT
SREDNJE ŠKOLE MATE BLAŽINE LABIN**

NAŠ PUT U KREIRANJU KVALITETNE ŠKOLE

*“Ništa ne može poboljšati kvalitetu zajednice kao Kvalitetna škola.
Mladež koja se kvalitetno odgaja i obrazuje ne sudjeluje u
destruktivnim djelatnostima i na dobrobit je društvu....”*

W.Glosser

Voditelji projekta: Irena Crvak, prof.
Mirjana Dobrić, prof.

Naš put u kreiranju kvalitetne škole

Kako smo započeli?

Svjesni toga da su pred nama izazovi poučavanja mladih gdje nam treba nešto više od znanja, didaktičkih metoda i mudrosti stečeni našim školovanjem. 1993. godine prihvatili smo nov izazov i uključili se u seminar teorije izbora u školi, koji su vodili prof. Jagoda Tonšić-Krema i prof. Anton Štemberger. Na tom seminaru prvi puta smo se upoznali sa osnovnim postavkama teorije izbora i realitetne terapije i njezinim primjenama u školskoj praksi pod konceptom Kvalitetna škola. U programu tog seminara bilo je uključeno 15 naših nastavnika, od kojih je kasnije 9-ero nastavnika završilo intenzivni tjedan edukacije iz realitetne terapije.

Ovom edukacijom dobili smo, ne samo nova znanja već i nove poglede na drugačiju metodologiju rada sa učenicima koja je ubrzo postala sastavni dio našeg svijeta kvalitete. Shvatili smo da su upravo to sadržaji koji su nam potrebni kako bi napravili nove i kvalitetnije pomake upoučavanju mladih.

Teorija izbora postala je temelj i inspiracija našeg puta kojim smo odabrali za kretanje prema kvaliteti.

Tako je nastao obrazovni projekt “Naš put u kreiranju kvalitetne škole” kojim smo željeli pronaći puteve i načine oživotvorenja i primjene koncepta kvalitetne škole u našim uvjetima.

Srednja škola Mate Blažine Labin je prva srednja škola u Republici Hrvatskoj koja je na taj način organizirala sustavnu edukaciju nastavnika jer je ulaganje u izobrazbu nastavnika i stručnih suradnika prvi važan korak koji može pomoći oživotvorenju tih ideja u školskoj praksi. Shvatili smo da su sadržaji i iskustva dobiveni ovom edukacijom upravo ti sadržaji koji su nam potrebni kako bi napravili nove i kvalitetne pomake u poučavanju mladih.

U pokretanju jednog takvog projekta i inicijative od velike je važnosti bila i podrška tadašnjeg ravnatelja prof. Gracijana Kiršića i sadašnjeg ravnatelja prof. Ružić Čedomira, stručnih suradnika i mnogobrojnih nastavnika koji su (izabrali) izrazili želju za upoznavanjem novog koncepta, jedne nove, drugačije kvalitete rada u odgoju i poučavanju mladih i njezine primjene u školskoj praksi.

U listopadu 1996. godine pozvani smo na Međunarodnu konferenciju konzorcije kvalitetnih škola u St. Paulu u državi Minnessota SAD, na kojoj su nas predstavljale prof. Crvak Irena, pedagog škole i Hrvatini Mirjana, profesor engleskog jezika. Tu smo također stekli dragocjena iskustva koja su nam pomogla u kreiranju našeg projekta.

Naišli smo na veliko razumijevanje šire društvene zajednice i to Grada Labina i Županijskog odjela za prosvjetu, kulturu, šport i informiranje koji su nam pomogli u financiranju puta i boravka naših djelatnika u sedmodnevnom boravku u Americi.

Svjesni činjenice da škola kao institucija ne može funkcionirati sama, već kao dio cjeline šie društvene zajednice, počela je naša intenzivnija suradnja sa Gradom Labinom koji je izrazio želju da se projekt "Naš put u kreiranju kvalitetne škole" realizira u okviru projekta "Zdravi grad". Kao rezultat primjene koncepcije kvalitetne škole na širu društvenu zajednicu u okviru projekta Zdravi grad Grada Labina nazvali smo naš projekt "Naš put u kreiranju kvalitetne škole kao jedan od načina primarne prevencije rizičnih ponašanja djece i mladeži.

Zahvaljujući toj suradnji naša škola je od strane Grada Labina dobila financijsku pomoć za realizaciju mnogih aktivnosti iz našeg programa.

U mjesecu srpnju 1997. godine na Međunarodnom sajmu Zdravih gradova održanog u Motovunu naša primjena koncepcije Kvalitetne škole koja je prezentirana na tom sajmu bila je zapažena i od strane nekih europskih država, posebno Norveške i tako je počela suradnja sa Norveškom školom čija se koncepcija odgoja temelji kao odgoj za demokraciju. Uslijedio je i poziv za ravnatelja i 2 učenika i putovanje za Norvešku se priprema krajem IV. mjeseca.

Što za nas predstavlja koncept Kvalitetne škole – Kakvu školu želimo?

Kvalitetna škola za nas predstavlja evoluciju svega onoga što je dobro i već prisutno u našoj školi i što već mnogi nastavnici primjenjuju. Želimo da se djeca u školi osjećaju ugodno, da im pružimo uvjete da daju najbolje od sebe i da stiču znanja koja će moći korisno primjenjivati u svom životu kako su postali odgovorna b ića koja će postaviti sami sebe i druge.

Projekt, Naš put u kreiranju kvalitetne škole smo započeli upravo iz razloga da svi zajedno nađemo puteve koji će nas približiti tom cilju. Na taj način bi se približili razumjevanju potreba mladog čovjeka, a povezano sa tim i kvalitetnijem odgoju i obrazovanju.

Slijedimo osnovne ideje kvalitetne škole

- od prisile i kažnjavanja prema dogovoru i suradnji
- od dobrog prema kvalitetnom radu
- od pozitivne potpore prema samoevoluciji i samoocjenjivanju

Put koji smo do sada prešli i koji je pred nama nije ni lak ni brz. On pordazumijeva osobnu promjenu sustava i velik pomak u načinu razmišljanja svih sudionika odgoja i obrazovanja - učenika, nastavnika i roditelja.

Što radimo?

NAŠ PUT U KREIRANJU KVALITETNE ŠKOLE

Rad s učenicima

1. Rad na projektima
2. Rad na obradi nastavnih sadržaja
 - a) primjena timskog suradnog učenja u nastavi
 - b) primjena grupnog oblika rada u nastavi
3. Primjena timskog i grupnog načina rada na satovima razredne zajednice
4. Edukacijsko-terapijski rad s učenicima
5. Rad na umjetničkim programima
6. Upoznavanje učenika s programom modernog menadžmenta

Rad s nastavnicima

1. Edukacija nastavnika
2. Rad nastavnčkih vijeća kroz obradu tema

Rad s roditeljima

1. Edukacija

Rad s učenicima

Pronalaženje i stvaranje novih oblika pristupa u radu s učenicima i novim oblicima poučavanja pomoću kojih će učenik na kvalitetniji način sticati nova znanja.

Jedan od pristupa je i uključivanje učenika u projekte koji se realiziraju u školi.

1. RAD NA PROJEKTIMA

- Eko-etno istrian tour – voditelj Irena Crvak
- Poznavati prošlost - razumjeti sadašnjost
- Stvaralačka radna akcija: Ambijentiranje Dubrove
- Ekološki projekti, SEMEP, GLOBE – voditelji Mira Hrvatin i Čeda Perko
- Mladi modni kreatori - od ideje do realizacije – voditelji Marinela Benažić i Gordana Bilać
- Uvođenje učenika u metodologiju istraživanja u društvenim naukama - anketna ispitivanja:
 - a) Problemi adolescentne dobi - voditelj Dobrić Mirjana
 - b) Vizije učenika o kvalitetnoj školi - voditelj Dobrić Mirjana

- c) Mladi potrošači psihoaktivnih tvari - voditelj Hrvatini Mira
 - Istraživački projekti – voditelji Irena Crvak i Mirjana Dobrić
- a) Analiza izostanaka učenika
- b) Ovisničko ponašanje i mladi
- c) Mladi i slobodno vrijeme
 - Obrazovanje za demokratsko građanstvo, projekt Ministarstva prosvjete i športa i Vijeća Europe – koordinator Delfina Arapović, članovi tima Luciano Antonelli, prof. Irena Crvak, prof. i Mirjana Dobrić, prof. i učenici Sanja Kos i Lena Knapić
 - Škola demokracije – Parlament mladih – međunarodni susret škola Norveške i Republike Hrvatske
 - Partnerstvo škola – suradnja sa školom iz Leverkusen
 - Dramske radionice Županije istarske

2. RAD NA OBRADI NASTAVNIH SADRŽAJA - PRIMJENA TIMSKOG UČENJA U NASTAVI:

- hrvatskoga jezika
- psihologije
- engleskoga i njemačkog jezika
- talijanskoga jezika
- biologije i kemije
- matematike i informatike
- elektrotehnička grupa predmeta
- ekonomska grupa predmeta
- ugostiteljska grupa predmeta
- strojarska grupa predmeta
- politike i gospodarstva
- povijest i sociologija
- glazbena umjetnost

3. PRIMJENA TIMSKOG NAČINA RADA NA SATOVIMA RAZREDNE ZAJEDNICE

Teme: Što je kvaliteta? - Moja slika kvalitetnog razreda.

- Moja slika kvalitetne škole
- Moja slika kvalitetnih odnosa

- Kako učiti?
- Kako efikasno komunicirati?
- Kako ostvariti uspješan odnos nastavnik - učenika?
- Kako ostvariti kvalitetniji odnos s roditeljima

Realizatori: pedagog, psiholog, razrednici

4. EDUKACIJSKO-TERAPIJSKI RAD - voditelji Irena Crvak, Mirjana Dobrić

Cilj rada:

1. Osnaživanje učenika prema boljim načinima zadovoljavanja potreba i preuzimanja odgovornosti za vlastite izbore i ponašanja
2. Stvaranje pozitivne slike o sebi

Teme:

1. Kako mogu drugačije promatrati svijet oko sebe, nastavnike, roditelje i ostale za mene značajne osobe
2. Koje su moje osnovne psihološke potrebe - Kako si možete pomoći da dobijete ono što stvarno želite?
3. Da li mogu izabrati svoje djelovanje - što je to odgovorno djelovanje?
4. Da li je samoprosudba temelj odgovornog života?
5. Kako mogu ojačati sebe i svoje odnose s drugima?

Metoda rada: doživljajne radionice, izlaganja, diskusione grupe

5. RAD NA UMJETNIČKIM PROGRAMIMA

- scensko-recitatorska radionica - voditeljica Mirjana Cvijin
- dramsko-scenska radionica - voditelj Čedomir Ružić
- pjevački zbor - voditelj Blažina Elvio
- literarna radionica – voditelji: Božica Višković, Veljka Milevoj Blečić, Gordana Poldrugovac, Mirjana Cvijin
- informativna družina (radio, školski list) – voditelji Gordana Poldrugovac i Branka Komljenović
- grupa mladih manekena i modnih kreatora - voditelj Marinela Benažić i Gordana Bilaž
- likovna radionica - voditelj Goran Čvrljak

6. UPOZNAVANJE UČENIKA S PROGRAMOM MODERNOG MENAGMENTA

- debatni klubovi i parlaonice - voditelj Luciano Antonelli, Delfina Arapović
- radionice efikasnog komuniciranja - voditelj dr. Pavao Brajša

Tematski ciklusi:

- Umijeće razgovora
- Umijeće svadanja
- Umijeće ljubavi

Metoda rada: diskusiona grupa (20 učenika)

7. RAD S DAROVITIM UČENICIMA

- Pripreme za gradska-općinska, županijska i državna natjecanja iz svih predmeta i područja rada

8. PLAVI SANDUČIĆ

- Sandučić povjerenja s prijedlozima i porukama u cilju poboljšanja suradnje s učenicima, nastavnicima i roditeljima

Rad s nastavnicima

1. EDUKACIJA

Ulaganje u ljude izobrazbom nastavnika i stručnih suradnika je prvi korak prema kvalitetnoj školi. Pri tome je želja onih koji se uključuju neobično važna, jer samo oni koji smatraju važnim uključiti se u taj proces koji je naporan i dugačak, mogu napraviti promjenu.

Program seminarskog učenja teorije izbora u školi-1 zasnovanog na teoriji izbora i realitetnoj terapiji sastojao se od ovih tematskih cjelina u trajanju od 72 sati:

I. dio - unutrašnja snaga razreda

II. dio - timsko učenje

III. dio - kvalitetna škola

Voditelj Jagoda Tonšić-Krema, Anton Štemberger

Program seminarskog učenja teorije izbora u školskoj godini 1993./94. završili su sljedeći nastavnici:

1. Jean Barić, profesor engleskog jezika

2. Tatjana Buršić, profesor engleskog jezika

3. Irena Crvak, pedagog, voditelj programa

4. Anka Dundara, profesor engleskog jezika

5. Mirjana Hrvatina, profesor engleskog jezika

6. Franka Filippi-Užičanin, psiholog

7. Stanka Germin, profesor matematike

8. Nelda Griparić, voditelj programa

9. Gracijano Kiršić, profesor fizike

10. Lino Kiršić, dipl.ing. strojarstva

11. Ivica Komadina, dipl.ing. elektrotehnike

12. Lori Luketa-Dagostin, profesor biologije

13. Elide Baskijera, profesor talijanskog i španjolskog jezika

14. Mirjana Dobrić, psiholog

15. Sonja Brezac, dipl.knjižničar

Program seminarskog učenja PUT KA KVALITETNOJ ŠKOLI - ŠKOLI BEZ PRISILE sastojao se od ovih tema u trajanju od 72 sata:

I. dio - osobno sam na putu ka kvaliteti

II. dio - moja škola kao kvalitetna škola

III. dio - samoprosudba

Metoda rada: doživljajne radionice, predavanja, istraživanja i diskusione grupe. Voditelji seminara Jagoda Tonšić-Krema, Anton Štemberger.

Program su završila dva stručna suradnika u 1996. :

1. Irena Crvak, pedagog

2. Mirjana Dobrić, psiholog

Edukaciju iz realitetne terapije Basic intensive week završili su sljedeći nastavnici:

1. Mirjana Dobrić

2. Nelda Griparić

3. Mirjana Hrvatin

4. Elide Baskijera

5. Irena Crvak

6. Anka Dundara

7. Stanka Germin

8. Gracijano Kiršić

9. Franka Užičanin Filippi

Seminar iz područja interpersonalne komunikacije u trajanju od 60 sati, s ovim tematskim cjelinama:

1. Umijeće razgovora

2. Umijeće svađanja

3. Umijeće ljubavi

Voditelj seminara dr. Pavao Brajša

Seminar su završili:

1. Violeta Buršić

2. Elide Baskijera

3. Mirjana Hrvatin

4. Mirjana Dobrić

5. Irena Crvak

6. Nelda Griparić

7. Karmen Diminić Milevoj

Seminari:

■ Zdravstveno obrazovanje obuhvaćalo je ove tematske jedinice u trajanju od 26 sati:

1. Prehrana

2. Aids

3. Pušenje

4. Alkohol i druge ovisnosti

5. Spolni odgoj

Seminar su završili:

1. Zvonko Pavičić
2. Irena Crvak
3. Mirjana Dobrić

- Edukacija iz realitetne terapije - dvogodišnje obrazovanje iz realitetne terapije, teorije izbora i voditeljskog upravljanja završila su dva stručna suradnika:

1. Irena Crvak, pedagog
2. Mirjana Dobrić, psiholog
3. Franka Filippi Užičanin, prof. psihologije

U mjesecu travnju 1996. sudjelovali smo na seminaru na temu: Restitucija: Kreiranje uvjeta za stvaranje kvalitetne škole, koji su vodili priznati američki stručnjaci Dianne Gossen i Judy Anderson, članovi Instituta dr. W. Glassera, gdje smo prezentirali samo neke dosadašnje projekte naše škole. Američki stručnjaci su bili zadivljeni onim što su vidjeli, te su nam savjetovali da se učlanimo u Međunarodni konzorcij kvalitetnih škola. Ubrzo smo bili pozvani da prezentiramo našu školu na konferenciji kvalitetnih škola u St. Paulu, Minnessotta, SAD u mjesecu listopadu 1996. na kojoj su nas predstavljale Crvak Irena, pedagog škole i Hrvatini Mirjana, profesor engleskoga jezika. U tu svrhu pripremili smo foto-album škole kao osobnu kartu škole u kome su bili prezentirani vrijedni projekti.

Europskoj konferenciji realitetne terapije i teorije izbora, održanoj u Portorožu od 4.5. do 7.5.1977. prisustvovali su:

1. Čedomir Ružić
2. Nelda Griparić
3. Irena Crvak
4. Violeta buršić
5. Jean Barić
6. Mirjana Dobrić

- Program seminarskog učenja teorije izbora u školi u 2000. završili su sljedeći djelatnici.

1. Čedomir Ružić, ravnatelj
2. Gordana Bilać, nastavnik tekstilne grupe predmeta
3. Elvio Blažina, nastavnik glazbene umjetnosti
4. Tatjana Brenko, profesor talijanskog jezika
5. Milivoj Crvak, profesor elektrotehničke grupe predmeta
6. Eler Diminić, profesor informatike
7. Albis Dušić, stručni suradnik ugostiteljskog usmjerenja
8. Elviana Frančula Tenčić, prof. njemačkog jezika

9. Nevio Gašparini, nastavnik ugostiteljskog posluživanja
10. Dorijana Golja, dipl.ecc.-tajnik škole
11. Jasmina Grujičić, prof. sociologije
12. Zlata Hadžalić, profesor povijesti
13. Bruno Hrvatin, profesor politike i gospodarstva
14. Sandra Juran, profesor biologije i kemije
15. Nedeljko Mandić, profesor informatike
16. Elvis Miletić, profesor strojarske grupe predmeta i voditelj
17. Jadranka Popović, prof. engleskog jezika
18. Vesna Prosen Tupac, profesor matematike i informatike
19. Irena Škrope, dipl.oecc.
20. Ticijana Šumberac, prof. matematike i fizike
21. Kristina Tenčić, dipl.oecc.
22. Orijana Tenčić, dipl.oecc.
23. Igor Zulijani, stručni suradnik u strojarstvu
24. Đani Žufić, prof. matematike
25. Nevio Faraguna, nastavnik praktične nastave u strojarstvu
26. Delfina Arapović, prof. politike i gospodarstva
27. Ljiljana Šting, prof. TZK

- Primjena timskog rada na Vijeću razrednika

- Teme: 1. Ja kao razrednik
 2. Praćenje i ocjenjivanje učenika

- Inovativni projekt škole – “DANI OTVORENIH VRATA”

Predstavljanje Srednje škole roditeljima i učenicima VIII. razreda
Voditelji projekta:

1. Čedomir Ružić, prof., ravnatelj
2. Irena Crvak, prof. pedagog-voditelj
3. Mirjana Dobrić, prof.-psiholog-voditelj
4. Željko Brenčić, prof.-voditelj
5. Zlatko Arapović, prof.-voditelj
6. Elvis Miletić, prof.-voditelj
7. Franka Filippi Užičanin, prof.

2. RAD NA NASTAVNIČKIM VIJEĆIMA

Program stručnog usavršavanja kroz obradu tema u sklopu projekta
“Put ka kvalitetnoj školi” realizirao se kroz ove teme:

1. Borba protiv zloupotrebe sredstava ovisnosti kvalitetne škole
2. Kako postići kvalitetniji odnos s učenicima - kreiranje kvalitetnije škole
3. Mogućnost primjene teorije kontrole u školi
4. Nasilje u suvremenom svijetu i kako ga izbjeći

5. O suvremenoj školi
6. Odgojni i obrazovni proces sa stanovišta suvremene komunikologije
7. Alternativne škole
8. Kvaliteta življenja
9. Kvalitetno obrazovanje jedini je odgovor na probleme naših škola
10. Kako uspješno poučavati učenike bez upotrebe prisile kroz voditeljsko upravljanje
11. Kako motivirati učenike za kvalitetniji rad
12. Mjesto i uloga školskog preventivnog programa u zaštiti mladeži
13. Praćenje i ocjenjivanje učenika

Metode rada: timski rad, diskusione grupe, izlaganja.

Koordinatori: Čedomir Ružić, ravnatelj, Irena Crvak, pedagog, Mirjana Dobrić, psiholog.

Da li nam to što radimo pomaže?

Realizacijom tih aktivnosti smo zadovoljni i time smo napravili jedan koračić u realizaciji našeg cilja. Jedan od ciljeva je i razjašnjavanje slike Kvalitetne škole svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa: Kakvu školu želimo, što žele učenici, što žele roditelji, što žele nastavnici. Smatramo da je veoma važno stalno razjašnjavanje slika kvalitete u školi, svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa uz otkrivanje zajedničkih elemenata kvalitete na temelju kojeg bi se razvio konkretan plan djelovanja.

Bilo bi važno istražiti kakve značajne kvalitete pridaju roditelji, učenici, nastavnici procesu učenja, uspostavljanju kvalitetnijih odnosa, odgovornosti i samodiscipline.

Važno je raditi na prepoznavanju kvalitete u aktivnostima koje se održavaju u školi.

Tu nam je važno poznavanje indikatora kvalitete:

- a) topao, brižan podržavajući odnos
- b) korisnost
- c) najbolje što znam
- d) neprestani napredak
- e) trajnost
- f) dobar osjećaj
- g) nije destruktivno

Do sada naša iskustva su nam dokazala da svaki rad i svaka aktivnost u školi koja se približavala tim indikatorima kvalitete je pružala obostrano zadovoljstvo učeniku i nastavniku jer su i učenici i nastavnici u takvoj vrsti odnosa i rada zadovoljavali svoje psihološke potrebe. To su nam učenici često isticali preko evaluacijskih listova.

Kako dalje?

Mislimo da bi se u budućnosti još više posvetili ulaganjima u izobrazbu, edukaciju nastavnika i učenika.

Pri tome je želja onih koji se uključuju neobično važna jer samo oni koji smatraju važnim uključiti se u taj proces koji je naporan i dugačak mogu napraviti promjenu.

Pri tome smatramo važnim učenje načela utemeljena na razumijevanju osnovnih psiholoških potreba i unutrašnje motivacije koji je osnovni preduvjet za zamjena “šefovskog” upravljanja putem prisile voditeljkim upravljanjem.

Takvo učenje načela bi se realiziralo kroz edukaciju i osnažavanje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa, a posebno nastavnike i učenike kako bi se poboljšale komunikacijske vještine koje su osnova kvalitetnog rada i kvalitetnih odnosa u školi.

“I krenimo, jer....
ako nešto pokušamo
- možda nećemo uspjeti,
ali ako ne pokušamo
sigurno nećemo uspjeti”